

Foto: Metro Branding

19-12-2018 12:41 CET

Å være sykepleierstudent i praksis

Praksisen er en svært viktig del av sykepleierfaget. For å bli rustet til en hektisk jobbhverdag, for å bli drevne i møte med pasienter, finne ut hvilket område man ønsker å jobbe innen, og ikke minst for å lære noe om seg selv.

Opptil 50 % av sykepleierfaget består av praksis, og studentene blir plassert ut på opptil seks forskjellige praksissteder. Underveis får studentene oppfølging og veiledning av en sykepleier ved praksisstedet, samt fra skolen. Vanligvis har en student praksis 4 dager i uken over en 6–10 ukers periode, og har én studiedag hvor de jobber med teori og arbeidskrav knyttet til praksis.

– Det er mye man lærer ute i praksis som man ikke lærer på skolebenken, derfor er det en svært viktig del av utdanningen. Alle studentene skal gjennom praksis i ulike fagområder i løpet av studiet sitt. Dette er praksis i fagområder som medisinsk, kirurgisk og psykiatrisk sykepleie, folkehelse, hjemmesykepleie, geriatri og fagutvikling og ledelse, forteller Christine Grave Meyer og Benedicte Strøm, som jobber som internasjonale koordinatore ved fakultet for helse VID i Oslo.

Hva er det viktigste man skal lære når man er i praksis?

– Man setter ut i live det man har tilegnet seg av teoretisk og praktisk kunnskap på skolen, under veiledning av sykepleier. Praksisen er i direkte samhandling med pasienter og pårørende, noe som ikke er tilfellet på skolen, sier Christine og Benedicte.

Sykepleier Remi Tasc Moen (46) var ferdig med sykepleierutdanningen sin ved Høyskolen i Oslo i 2016, og jobber nå innenfor rusomsorgen og psykiatri på Nesodden. Han var gjennom seks ulike praksisperioder i sin utdanning.

Hva var det viktigste du lærte i praksisen?

– I praksis må mange forholde seg til pasienter for aller første gang, og til utfordringene det fører med seg. Den hvite uniformen man bærer utstråler en slags autoritet, og det oppleves fra pasienter og pårørende at man sitter på veldig mye kunnskap. Det gjelder å være ydmyk i den rollen der; ydmyk for alt man ikke kan og at det er helt greit. Det er viktig å være trygg i at det er greit å spørre, og være usikker der man er det. I praksisperioden skal man spørre, stille spørsmål til det man ser og til hvorfor ting gjøres som det gjøres. Det er viktig å ta med seg, for det gjelder jo ikke bare studenter, men også sykepleiere som blir flyttet til nye avdelinger for eksempel.

Hva slags utfordringer kan man møte på, knyttet til praksis?

– Det finnes veldig mange gode praksisveiledere, og mange gode praksisplasser. Men det er også mange som ikke har det. Mange studenter havner i praksisplasser som gir lite utbytte. Jeg hadde selv en praksisperiode innenfor psykiatrien som ikke var så god. Det var et dagtilbud der det var mye av terapien jeg som student ikke fikk lov til å være med på, det ble mye til at jeg kun fikk ansvar for måltidene og satt på kjøkkenet og leste meg opp. Jeg fikk prøve meg på veldig lite av det man kan møte på ordentlig innen psykiatri. Så man kan være veldig heldig, men også uheldig. Det gjelder å få gode nok og mange nok arbeidsoppgaver.

Hva er den beste opplevelsen du tok med deg fra praksisperioden?

– Som student var min praksis ved den kirurgiske barneavdelingen på Rikshospitalet den beste. Mye fordi jeg etterhvert fikk mye mer ansvar enn jeg hadde de andre stedene, det satte jeg veldig pris på. Å jobbe med barn innebærer mer pårørendeinvolvering; det er en pasientgruppe hvor mor og far også er til stede og må jobbes mye med. Det var en fin opplevelse å se hvordan barnet ble ivaretatt, ofte over tid, ettersom noen av dem hadde lengre opphold og ofte kom tilbake igjen.

Flere skoler tilbyr også praksisplass i utlandet i løpet av sykepleierutdanningen. Helene Junker Klepp (22) ble ferdig utdannet sykepleier juni 2018, og jobber nå på avdeling for gastro- og infeksjonsmedisin på Diakonhjemmet sykehus. I sin praksisperiode var hun på utveksling i både København og i India, hvor sistnevnte ikke helt uventet var mest ulik praksis i Norge.

– Jeg hadde kirurgisk praksis i India, nærmere bestemt i Tindivannam i Sør-

India. Sykehuset hvor vi var i praksis er relativt lite, og det blir drevet av katolske nonner som vier livet sitt til barmhjertig arbeid. Først om fremst var det gravide og fødende sykehuset var spesialister på. Men i en liten landsby med lite tilgang på medisinsk hjelp, måtte de ta inn alt. Pasienter kom inn med influensa, epilepsi, anafylaktisk sjokk, brannskader, psykiske lidelser og diverse sårskader for å nevne noe.

Hva slags ting fikk dere være med på i praksisen?

– Ettersom det ikke skjedde noe kirurgisk hver dag, var vi alltid med på det som først skjedde, uansett tid på døgnet. Derfor banket det ikke sjelden på døren vår midt om natten, og det ble ropt ”cesarian, come fast to the operation theatre!” på dårlig indiskengelsk. Vi hev oss rundt, fikk på oss det første vi fant av klær og løp til operasjonssalen. Vi var totalt med på 18 keisersnitt. De siste fem operasjonene fikk jeg lov å assistere kirurgen. Når jeg en gang blir gammel og dement, er jeg sikker på at jeg fortsatt kommer til å huske navnet på alle operasjonsinstrumentene på engelsk. Det var utrolig spennende å bli kastet ut i det på den måten!

Hvorfor valgte du å ha praksisen din i utlandet?

– Jeg så på det som en mulighet til å lære noe annet enn det jeg ville hatt muligheten til i Norge. Muligheten til å kjenne på hvordan et sykehus kan drives på en helt annen måte, føle på kulturforskjeller og språkbarriere, kjenne på andre etiske dilemmaer enn jeg er vant til, å måtte jobbe for og akseptere at pasientene møtes på en annen måte enn det mitt indre sier meg at de bør møtes på, og muligheten til å kastes ut i ting som ikke ville vært lovlig i praksis på et norsk sykehus. Og sist men ikke minst, så jeg muligheten til å lære meg selv å kjenne på andre måter. For du utvikler deg selv personlig, når du kaster deg ut i noe sånt. Noe du igjen får bruk for i videre arbeid som sykepleier. Å være trygg på seg selv har mye å si i møte med pasienter, uansett hvor i verden de skal møtes.

Hva tror du er den største forskjellen på å ha praksis i Norge og i utlandet?

– Når en har praksis i et land som er så ulikt fra Norge som India er, blir du ikke nødvendigvis like godt forberedt på hvordan en dag er lagt opp på norske sykehus. Man får ikke prøvd seg på like mange tekniske instrumenter og prosedyrer som vi har her hjemme, og man får ikke øvd seg på datasystemer for dokumentasjon, som med årene er blitt en stor del av jobben som sykepleier i Norge. Men man får oppleve andre ting som er verdifullt på helt andre måter. Jeg fikk møte mennesker jeg ikke klarte å kommunisere med verbalt, og vi fikk likevel til samtaler med kroppene våre. Jeg fikk møte fattige mennesker som ikke kunne bli operert fordi de ikke hadde nok penger, og nyfødte barn som ikke var velkomne inn i denne verden kun fordi de var jenter. Derfor tror jeg du får helt andre perspektiv når man har praksis i utlandet. I tillegg fikk vi som sagt tidligere være med på mange operasjoner, og fikk også være med å operere, noe som er en stor forskjell fra kirurgisk praksis i Norge.

Christine Grave Meyer og Benedicte Strøm oppfordrer sine studenter til å ta deler av utdanningen sin i utlandet, og mener det kan bidra til både faglig og personlig utvikling, samt innsikt i andres kulturer.

– Studentene møter gjerne større muligheter, men også utfordringer ved

praksis i utlandet, litt avhengig av hvor de reiser. Det er også store forskjeller ved de ulike lærestedene og praksisplassene i utlandet. Et eksempel er at man som student kan ta kirurgisk praksis i India eller et semester med teoretiske studier og praksis ved et universitet i for eksempel Danmark eller i Australia.

I tillegg til språk og kultur kan en forskjell være at mens de i Norge kanskje er så heldig å få være med på én operasjon, vil de på Madagaskar og India kunne være med på fødsler og operasjoner daglig.

Til slutt: Hva er de beste rådene man som lærer kan gi studentene på vei inn i praksis?

– Vi anbefaler at studentene bruker praksisperioden godt. Reflekter over egen praksis, vær nysgjerrig og engasjert. Knytt teori og praksis sammen, slå opp det du lurer på og still mange relevante spørsmål til lærer og praksisveileder.

Av Turbo Kommunikasjon ved Kirsti Kristoffersen

Gyldendal er Norges ledende konsern i bokbransjen. Vårt hovedmål er å skape og formidle verdier innenfor kultur- og kunnskapsfeltet.

Kontaktpersoner

Sara Guribye

Markedsansvarlig Helse

Helse

sara.guribye@gyldendal.no

41206620